

Havebrugscenret, Institut for Grønsager, 5792 Årslev

Beddyrkning af porrer til konserveringsbrug

Johs. Jensen

Ved såning af porrer i enkeltrækker på bede med 18 cm rækkeafstand i stedet for såning i dobbeltrækker med almindelig rækkeafstand 60 cm, stiger udbyttet med 32%, porrerne bliver længere, tyndere og mere ensartede i tykkelse.

Med ens planteantal stiger udbyttet med 11%, når der dækkes med hullet plasticfolie i ca. 5 uger fra såning, og porrerne bliver lidt tykkere.

Hvis høsten udskydes en måned, fra 10. september til 10. oktober, stiger udbyttet 21%, og porrerne bliver lidt længere.

Indledning

Porrer anvendes i konserveringsindustrien i dybfrosne grønsagsblandinger. De snittes i hele sammenhængende ringe, så derfor ønskes porrerne så langskafte som muligt, helst fra 20–40 mm tykke og så ensartede i tykkelse, som muligt.

Porrene sås på blivestedet. De høstes maskinelt ved overskæring lige i jordoverfladen, og kun den overjordiske del af skaftet anvendes.

I forsøgene er denne høstmetode søgt efterlignet mest muligt.

Formålet med forsøgene har været at undersøge, hvilken indflydelse afstand, plasticdækning og høsttidspunkt har på udbytte, plantestørrelse og kvalitet af porre til dybfrost.

Forsøgenes udførelse

Forsøgene er gennemført ved Årslev i 1981–82 efter følgende plan:

Rækkeafstand	Plasticdækning
1. 60 cm, dobbeltrække	a. Udækket
2. 45 », enkeltrække	b. Dækket
3. 30 », »	
4. 22,5 cm, »	Høst
5. 18 », »	x. Tidlig (ca. 10. sept.) y. Sen (ca. 10. oktober)

Sorten 'Bulgarsk Kæmpe' fra L. Dæhnfeldt, der er benyttet i forsøgene, er tidlig, lysegrøn og meget langskaftet, og det er den mest dyrkede sort til dybfrost. I led 2 til 5 er porrerne sået på 90 cm brede bede med henholdsvis 3 – 4 – 5 – og 6

rækker pr. bed og 60 cm mellem bedene. I led 1 er tilstræbt 25 planter pr. m. række, i de øvrige led 20 planter.

Efter såning er bedene tromlet med en let, glat tromle. Ukrudtsbekæmpelse er foretaget med kemiske midler, og bedene har ligget urørte fra såning til høst.

Ved såning er dækket med klar plasticfolie, 0,05 mm tyk og med 2% hulareal.

Ved høst er det meste af toppen fjernet med en grønthøster, der er indstillelig i højden. Porrerne er klippet af så nær jordoverfladen som muligt, med en knivbjælke med opsamlingsbakke monteret på en tohjulet fræser.

Dato for:	Såning	Aftagning af plastic	Høst	
			x. Tidlig	y. Sen
1981	14/4	19/5	15/9	14/10
1982	14/4	20/5	8/9	7/10

Resultater

Afstand

Afstandens indflydelse på udbytte af porrer over 15 mm i diameter ses i tabel 1. Fra største til mindste rækkeafstand stiger udbyttet i tons pr. ha med 32%. Porrernes gennemsnitsvægt er faldende, og ved 18 cm rækkeafstand er der ca. 10% flere porrer under 15 mm i diameter end ved 60 cm rækkeafstand.

Plasticdækning

Da virkningen af plasticdækning ikke er ens i de 2 år, er begge års resultater anført i tabel 2. I 1981 er der et sikkert merudbytte ved plasticdækning

på 11%, porrerens gennemsnitsvægt er større, og der er tendens til færre tynde porrer, under 15 mm i diameter.

I 1982 har plasticdækning ikke haft nogen virkning på udbyttet, men der er en negativ effekt på planteantallet. Selv om gennemsnitsvægten på de plasticdækkede porrer er større, og der er færre tynde, er udbyttet ikke steget på grund af det lavere planteantal.

Det er ikke muligt at angive nogen sikker årsag til denne årsvariation.

Høsttid

I tabel 3 ses, hvilken indflydelse høsttidspunktet har på udbyttet. Fra første høsttid, omkring 10. september, og en måned senere er der en tilvækst på 21%. Porrerne bliver større, der er lidt færre tynde, men lidt flere frasorterede.

Det optimale høsttidspunkt, dvs. hvor der er størst muligt udbytte med mindst mulig afpudsning, ligger for sorten 'Bulgarsk Kæmpe' inden for et ret snævert tidsrum. Den bliver hurtig overmoden, de yderste blade begynder at visne og tørre ind, og den er vanskelig at afpudse. Sidste høsttid i 1981 lå ca. 1 uge for sent, idet den opnåede tilvækst blev reduceret betydeligt på grund af et stort afpudsningssvind.

Plantelængde og skafthtykkelse

De forskellige forsøgsbehandlingers indflydelse på plantelængde og skafthtykkelse fremgår af tabel 4. Efter afpudsning er alle porrer fra hver parcel afskåret i ens højde over lukket ring. Plantelængden er derfor gennemsnitslængde inden for alle

Tabel 1. Afstand, udbytte og plantestørrelse. Gns. af 2 forsøg.

Forsøgsled	Afpudset råvare over 15 mm Ø			Antal planter i alt		% antal		
	1000/ha	t/ha	g/stk.	pr. m række	pr. m ²	over 15 mm	under 15 mm	fraserterede
Rækkeafstand								
1. 60 cm, dobbeltrække	332	41,3	124	24,7	41	81	17	2
2. 45 cm, enkeltrække	302	40,6	134	18,5	37	82	16	2
3. 30 cm, »	394	47,1	120	18,9	50	78	20	2
4. 22,5 cm, »	420	50,8	121	17,0	57	74	25	1
5. 18 cm, »	491	54,6	111	17,2	69	71	28	1
LSD	98	7,4	-	-	-	5	5	1

Tabel 2. Plasticdækning, udbytte og plantestørrelse.

Forsøgsled	Afpudset råvare over 15 mm Ø			Antal planter i alt		% antal		
	1000/ha	t/ha	g/stk.	pr. m række	pr. m ²	over 15 mm	under 15 mm	fraso- terede
<i>1981</i>								
a. Udækket	428	49,6	116	20,9	56	78	19	2
b. Dækket	438	54,4	124	21,3	56	78	19	3
LSD	n.s.	1,6	—	—	—	n.s.	n.s.	n.s.
<i>1982</i>								
a. Udækket	361	42,4	118	18,3	48	75	24	1
b. Dækket	326	41,1	126	16,6	43	77	22	1
LSD	16	n.s.	—	—	—	n.s.	2	n.s.

Tabel 3. Høsttid, udbytte og plantestørrelse. Gns. af 2 forsøg.

Forsøgsled	Afpudset råvare over 15 mm Ø			Antal planter i alt		% antal		
	1000/ha	t/ha	g/stk.	pr. m række	pr. m ²	over 15 mm	under 15 mm	fraso- terede
<i>Høst</i>								
x. Tidlig (ca. 10. sept.)	389	42,5	109	19,3	51	77	22	1
y. Sen (ca. 10. okt.)	387	51,2	132	19,2	51	77	20	3
LSD	n.s.	2,0	—	—	—	n.s.	1	1

fællesparceller. Det ses, at porrerne bliver længe-
re, jo tættere de står, og at der er en tilvækst i
længden på 11% fra første til sidste høsttid.

Skafttykkelse er gennemsnitsmål af 300 enkelt-
planter pr. forsøgsled ved sidste høsttid. Skaft-
tykkelsen aftager med stigende plantetæthed.
Porrerne er tykkere efter dækning med plastic,
hvorimod plasticdækningen ikke har nogen ind-
flydelse på længden.

Porrernes ensartethed i tykkelse tiltager med
aftagende rækkeafstand. Som eksempel på dette,
er i fig. 1 og 2 vist spredningen i diameter hos por-
rer dyrket på bede med henholdsvis 45 og 18 cm
rækkeafstand og dækket med plastic.

Tabel 4. Plantelængde og skafttykkelse. Gns. af 2 forsøg.

Forsøgsled	Længde cm	Tykkelse mm
<i>Rækkeafstand</i>		
1. 60 cm, dobbeltrække	42,5	22,6
2. 45 cm, enkeltrække	42,5	23,3
3. 30 cm, »	44,6	22,2
4. 22,5 cm, »	47,1	21,0
5. 18 cm, »	47,5	20,6
LSD	1,1	0,4
<i>Plasticdækning</i>		
a. Udækket	44,8	21,5
b. Dækket	44,8	22,4
LSD	—	0,2
<i>Høst</i>		
x. Tidlig (ca. 10. sept.)	42,5	—
y. Sen (ca. 10. okt.)	47,2	—
LSD	0,7	—

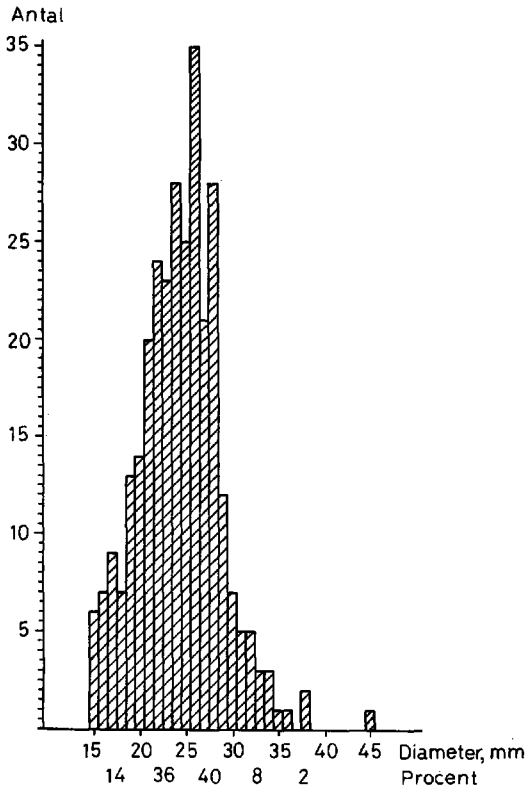

Fig. 1. Spredning i diameter hos porrer dyrket på bede med 45 cm rækkeafstand.

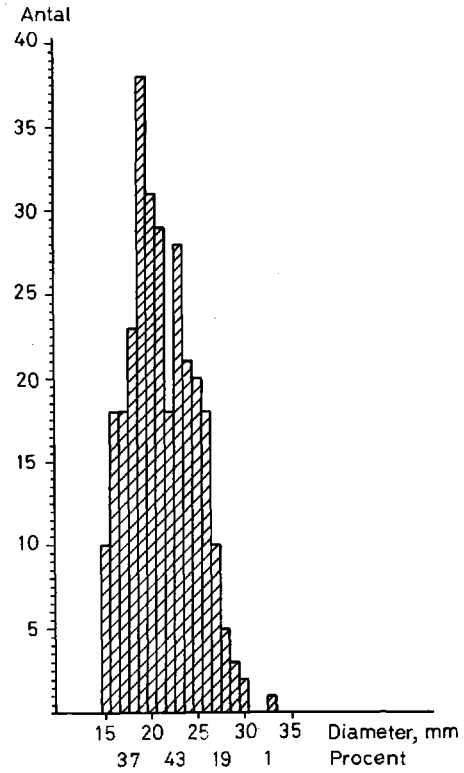

Fig. 2. Spredning i diameter hos porrer dyrket på bede med 18 cm rækkeafstand.

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1984 90,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition. ISSN 0105-6514

Trykt i 6.000 eksemplarer.